

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΝΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Βεν. 1969 / Φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *ΛΕΙΒΑΡΤΖΙΝΟΥ ΛΕΙΒΑΡΤΖΙΟΥ*
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας *Καλαβρυτινῆς*
Νομοῦ *Ἠλείας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μιχαὴλ Πνευματικαίτης*..... ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Τ.Γ. ΛΕΙΒΑΡΤΖΙΟΥ*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *ἔξ. (6)*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Νικολάος Χρ. Σταμάτης*.....

ἡλικία... *76*.... γραμματικαὶ γνώσεις *Σχολαρχεῖον*.....

..... τόπος καταγωγῆς *ΛΕΙΒΑΡΤΖΙΟΥ*

β) *Χρυσὴ Κ. Κουμαράκη* ἐτῶν *79* γραμμ. *Αθηναῖος*
τοῦς πατρὸς ΛΕΙΒΑΡΤΖΙΟΥ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Διὰ ἐμπορὰν καὶ ποιωνίαν, διὰ βοσκήν καὶ ξερικά. Παλαιότερον ἐπεείροντο καὶ σπρικὰ ἐπ' ἀρχαῖον κοινὸν καὶ ἐξ ὅπου ἀπώμενα) διὰ βοσκήν.*
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ... *Ἐνηλλάσσοντο*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
... *εἰς μονὰς (χωρική)*.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διαγενομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ... *ἔτι μοιράζει εἰς τὰ τέκνα μετὰ τὸν γάμον*...
αὐτῶν.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Δέν ὑπάρξαν οὔτε ὑπάρχουν ἐπιφύκοι καὶ κτήματα ὅμοιοι πλουσίων οἰκονομῶν καταλαμβάνονται ὑπὸ φτωχοτέρων.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; *Μισακάτορες... Συνήθως ἄποροι.*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *Ἐν εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ἄλλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ὁχι... Χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ δουλειᾷ φτωχοί ἐν καμάτοις πλουσίων. Ὅμοιοι ὅμοις συγγενεῖς ὁμοκλήριοι.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ὁχι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ναί... Ἐν Πάτρας. Ἀγίων καὶ Ν... Κολέας.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται *Ναί*.. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ὁχι.*

δ'. 1) Πώς ελιπαίνονται παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

Δι' ὅλων τῶν χρόνων ἦσαν διὰ τὴν ἰσχύϊν κόπρον, με μαλακία με' κοίλινιν πλοῖν. καί με' ὀργώματα.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. ἀπὸ τοῦ 1945.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Σιδηροῦν ἄροτρον. δὲν ἔχρη.

βιοποριτίθη. ἀν' ἐ. χρησιμοποιοῦται. Γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1955

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. Δι' ὅλα χρησιμοποιεῖται. ἐξ ἑλίου-δίφτερον

κατασκευάζεται ἀπὸν καὶ ἐσμερν. ἀπὸ. ἐλθιμον χωρῖμων-

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. χρησιμοποιοῦται. ἐξ ἑλίου

1. Χερσὶνι.... 4. ὕνι..... 7. Σταβάρι.. 10. Πρόχμα:

2. κοτσάνι... 5. φτερά..... 8. Στεφάνι.....

3. Ἀνδροποδά. 6. ἐπάση.... 9. Σύβαλμα.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)? ἀπὸ τοῦ 1966

3) Μηχανὴ θερισμοῦ. Δὲν χρησιμοποιεῖται.....

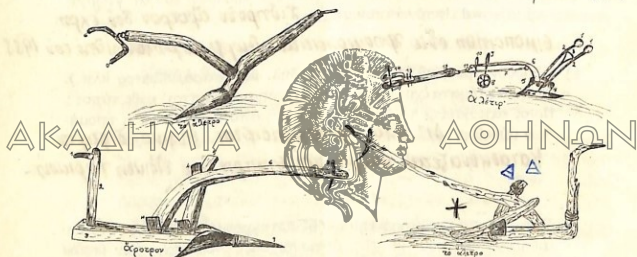
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Ἱ. Δ. Δ. 1955*.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού. *Ἀρχειοποιεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

.. *Ἰδὲ καὶ ἡ ψικρὴ* .....

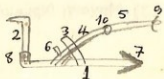
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *Ἦτο καὶ εἶναι ὡς τὸ εἰκονιζόμενον (+)*.

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ἀλετροπόδα	6. Φτερά	11. —
2. Χερουῖλι	7. ὕνι	12. —
3. Σπάρθη	8. Κοτσάκι	13. —
4. Στοβάρι	9. Πρόγμα	14. —
5. Σύβαγμα	10. Στεφάνι	15. —

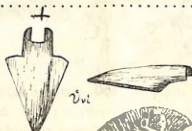
(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..Εἶναι.. ἐνὸς.. τύπου.. δι' ὅλα.. τὰ.. χωράφια.. ἢ.. τό.. σχεδία-
.. γραμμα.. (+) .....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἐχ. καμπύλου..

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Ἐκ ξύλου.

- 7) Ἔργαλειά διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.) .....

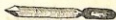
..Πριόνι.. Ἀρίδα.. ξυλοφαῖ.. σκεπάρι.. βρύση.. δίμοπο..

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

βρύση

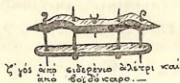

δίμοπο

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Βόες. ὄνος. ἡμίονος.*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Ἄνθρωπος. ἀντίμαχον καὶ σήμερον. ἄνθρωπος (2).*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Διὰ τὴν βόει. Ναι. ὅχι. διὰ τὸν ἡμίονον.*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.). *1. ζυγόν. 2. ζεύγες. 3. πιζεύλια.*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ὡς. ὡς. (ἡμῶν) καὶ ὡς. ἐμφαίνονται. ἐγὼ. τὸν ζυγόν.*.....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Καταρῦρι. (σχομένο. σχοῖνι). ἐκτεταμένο μέ. μέ. τὸν ζυγόν. μέ. τὰ. λουριά. κατασκευάζεται ἀπὸ ξύλου.*.....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *Ἄνθρωπος.*.....

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Ζεύονται δύο πάντοτε.*.....

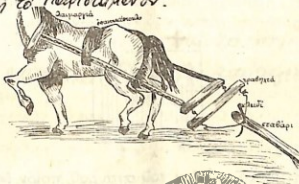

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Μη παύσων δι' κοσμησῶρες, ἐνδύοντα· τὰ ἄγρια, μηαίνων.

τα. Ἰσχυρῶς ἐν δὲ πάλαι ἴσον μοι ἕνα κέντρον ἴσων

ὅταν προδίδεται τὸ ἄρσεν. Με' τὰ πούρ. μὲν τὸ ἐπανουάπουρο,
ἐκ τῆς αὐτῆς τῆς παρὰ τὸν ποταμόν.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας Ἀνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης) Ἀνδρῶν να' ἔρχαντο ἐπὶ ἡμερομηνίᾳ (ἐκ. 150 περίπου) ἐξ ὄχρου Ἰδουαίτου. ἔκερνμεν. Ἰωάν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζευξίμων τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Στοιχειώδης βιολογία
τῶν βοτῶν περνᾷ οἱ ἴσθιοι καὶ προσενέγκαι καὶ συνδέειν τὰ
ἄροτρα ἐπὶ μωσαυρί.

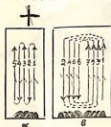
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
Δεῖν πίνεται χρῆσις ἐσσηροῦ ἄροτρον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Με. σχοινί· δεμένο ἀπὸ τὰ κέρατα.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- ? Ὁργώνετον με ἀνοιγομένας αὐλακας κατ'εὐθείαν γραμμὴν... ὅχι περιφερειακῶς...*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;
- Εἰς λωρίδας μακρομέναις ὁριζίως...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Με αὐλακιάν ? με βλαμῆα ἢ π.χ. 2. περὶ σῦλαις ἢ μία πλῆν βλαμῆα...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;
- Γίνεται ἐν χωρῇ φερύας (κατὰ τὴν ἐξῆς ἀδύνατον νὰ βαδίσουν τὰ ζῶα...*

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.
- Πλαγίως...*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς ὅλα τὰ εἶδη ὀργωμάτων. Πρασίῳ.....*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... *Διὰ τὰ δημητριακὰ. Εἰ...*

ὄργωμα ἐπὶ τὸ φθινόπωρον εὐαίρετα ὄργωμα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐρῖα, ἡρόματα ὀργώματα. Μάρτιον. Ἀπρίλιον. Μαΐον.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐνα χρόνον.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Σίτου κριθῆ. Ἐνα ὄργωμα. Ἀραβοσίτου ψυχανθῶν δύο.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

*τὸ Δισάκι... τὸ λίθακρον λαμβάνεται ἀπὸ σουβάδες
ἢ βακκιά*

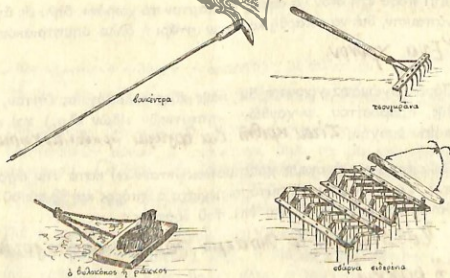
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μέ. τὴν. ξάση.*.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνεται. ἰσοπέδωσις. με' τσάπης. (Ξπαῖνον. τὰ. βόλνα). Γίνεται. σπύρσις. με' ξυνάρι.*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὥς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή γίνεται με' ξυνάρι. βυθίζουσι τὰ καὶ τσάπης. διὰ τοῦ μαζέματος τῶν θιζάνων χρησιμοποιοῦνται τρυπητὰ.

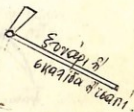
γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Χρησιμοποιεῖται ὁ καβμάς ἢ ζαβίνα καὶ τὸ ξυκοφί

Παρατίθεται τὸ βλήμα ξυκοφινῶ εἰσὸς ὄρον καὶ...

ὄροσ. ὀσσο. εἶναι ἔντελὸς ὅμοια .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

ἀπὸ τῆς οἰκονομίας ἄνδρες. Γυναικες. καὶ παιδιά. Συναγμοὶ ἢ ὁπάεμοι. Βιότων
δυνατῶν. καὶ πάνε. καὶ θυγεῖες (ἢ δανεικὰ ὁμεροδουλι)

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ἀπὸ τῆς οἰκονομίας ἄνδρες. Γυναικες. καὶ παιδιά. Συναγμοὶ ἢ ὁπάεμοι. Βιότων
δυνατῶν. καὶ πάνε. καὶ θυγεῖες (ἢ δανεικὰ ὁμεροδουλι)

ἢ σπορὰ πεταχτά. καλλιέργεια ὀσπρίων. καλλιέργεια ὀσπρίων. ὀσπρία (ἀραβίαις) ὀσπρία (ἀραβίαις)

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Σπείρεται μόνον τριφύλλι. ἢ παλινόμενα. χωράφια .....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκις ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ἐν πλάται. καὶ σήμερον. αὐτόμη. φυτεύονται. ἢ γοιμῶν (τοῦ βίαις) .....

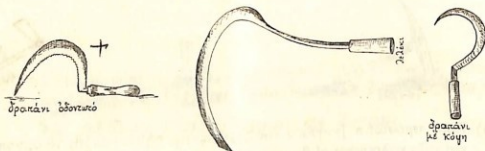
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 .. Από .. ανέμασεν καὶ ἐθήμερον. με .. δρεπάνι. (δραπάνι τοῦ
 .. νέγκου) .. καὶ τοῦ ἐθιμοσύμενου. (+) ..

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. **Θ.Χ.Ε.** .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). **Μέ τινι. με σάν**
ἀνιφθὺν ὄμνη.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). **Ἡσα. καὶ**
εἰκον. ἰδοκωντή. .....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; **Ἡ. θαση**
ξυδίνου. ὁ. μελεμένη. δρεπάνι. .....

ἔσθι

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *οἱ... ἐιδηρορροῖ*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *οὐχι... δαυ. καταγεροῦν. ρεβιθία. οὐτε ρόβη. οὐτε γαυέ*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *20. 30. ἐκατοβία. φρο. τὰ ἐδάφους*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *καλαμιά*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *τα. τακτοποιεῖν αἱ. ἴδιοι*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

τοποθετοῦνται π. πολλὰ μαζί καὶ διασταυρώνονται.....

τοποθετοῦν μαζί 20. 30.....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. . . *δεμάτια*.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

*... Σιτηρῶν. θερίζουν. σιτικαίαι. Ὑπάρχουν. ὅμως νεώτεροι
ἄνδρες. θερικαί. οἱ ὅποιοι περὶ αὐτῶν ἐξ ἄλλου μέρους εἶναι.
ἢ Παρασχυρῶν. εἶναι. ὅταν περιωρισμένοι. ....*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μετ' ἡμερομισθίου (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπὴς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίου ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐρολογίαν). *Ἀμείβονται μετὰ μερο-*

*μισμῶ. καὶ πατριώνονται ἐξ εἶδος. ἀλλὰ καὶ ...
ἐξ χρήματος. ἀλλὰ καὶ μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἀλλοτε ...
ἔχει. Πάντα ταῦτα εἶναι θέματα συζητήσεως μετὰ
ἰδιωματῶν καὶ θεριτῶν. Ἡ ἀμοιβὴ γίνεται θερικῶς.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *ἐξ τοῦ χέρι δὲν ...*

*φέρουν. ἐφόρα. ἀπολήν. ἐξ αὐτῶν μέση οἱ ἄνδρες ...
ἐντυγχάνουν. νὰ φέρουν. ἴ. κ. ν. α. ρ. ἴ. ν. α. μ. ...
μὲν καὶ ... μέση (ὡς φέρεται). ἀλλὰ εἰς αὐτὴν ὅπου
ἐντυγχάνουν. εἶναι ἐκεῖ καὶ ἀπολήν. καὶ φέρουν.*

ἑρμηνεία.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . Δίδεται
 Ἀρχίζουν ἔποια δὴ ποτε ἡμέρα. Ξυζή. Τρίτης.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Τραγουδοῦν διάφορα
 κοπιῶν δὴ κώμῃ ἀνεμαρτήσαν. κατὰ. Θύρας. Περὶ χο-
 μένον.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ φάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ἤθιμον. 10. περίπου σταχυὲς. Ξυζή. μένον. δύνανται. δύναν. ὅσον. πλευρά. αὐτὴ. Ξυζή. τιμῆς.....
 συνία.....

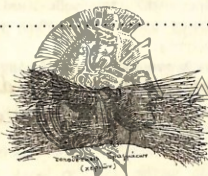
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὸ. δέσιμον. δεμάτιασμα
 ἔθηκεν. κατὰ. πρῶτῃ. καὶ. μετὰ. 3. ἡμέρας. ἀπὸ. τῆς. δερι-
 θμόν. Δέν. δύνανται. Ξυζή. ἡμέρας.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Κατὰ τὸ δεμάτιασμα δὲν χρησιμοποιεῖται ἐργαλεῖον
 δένονται μὲ τὸ ἴδιον τὸ δίφρον ἢ κρινθῆρι καὶ αὐτὰ
 περὶ ἐξ διακεντρώνονται... οἱ περὶ ἐξ πλέθονται. χερσὶ-
 βορὰ... τὸ δεμάτιασμα γίνεται διπλὸ ἄνδρα καὶ τρι-
 πλοῦνται... 25. 30. χερσὶ βορὰ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Δὲν μένουσιν ἐπὶ τὸν ἀγρὸν εὐχρὰ προβωρινῶν. Συγκεντρώνονται ἐν κρινθῆρι ἐπὶ κοινῶν μέρει. ὅπου ἔρχεται ἀκρινθῆριον. συγκεντρώνεται καὶ ἀκρινθῆριον.....

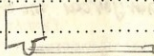
ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ἀπὸ π.σπ. παλαιά.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... *Μὲ τσάπη*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ναι. Ἐγένετο... ἐμπορά. τὸν. Μάρτιον. - ἡ ξήρανσις. - πότισμα. καὶ κόψιμο μὲ μύσαν. τὸ. ἀφένουν. ἐπὶ. χωράφι. καὶ ξηραίνετα. Μέδα. π.ε. κατὰ. π.ν. π.χ. ὄρος. παρὶ. βο. τοπακίωνται. εὐρέματα τὸ. βάζουν. μέδα. τὸ. πατοῦν. καὶ. γίνεται. μὲ. α.ε. βάρος. περίον 12 κ.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Καθε. μῆνα. ἀπὸ. Ἀπριλίον. ἕως. Ἀυγούστου. μὲ. κόβα*

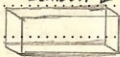
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .. Καθαύνει .. μω .. γύρματα .....

καπούτι ← άνοιχτόν .....

↗ θηοινηών

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Παλαιότερον ἐγ. εὐ. ἀλώνι. Σήμερον ἐπ. μονοσειμὸν ..
μέροι. ὅπου ἐλάνηνται. ἐπ. ἀλωνακιον. μπακαγι ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

Λέγεται θεμωνοστάσι. Τοποθετοῦνται ἐγ. σωρόν ...
χωρὶς καθωρισμένον τρόπον .....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ὑπῆρχεν παλαιά ἀλώνια .....

βελτιωμένα. ἐλέει. ἀπαλ. μὴ χρησιμοποιοῦμένα. ὅ ..
θεωριεμῶ. κοῦ. καρποῦ. ἐξέμετο πάντοτε. ἐγ. εὐ. ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .. Ἐξωθεν. τοῦ συνοικισμοῦ. ἐγ. εὐ. ἀλώνι.
θέειν .....

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Συνήθως*
ἀντὶκει. . . εἰς μίαν οἰκογένειαν. . . ἐξ. τοῦτα ὅμως πάλι
νῆον. καὶ ὅσοι. κατὰ. βελῶν. βελουμένοι. ἀλυνίον.

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεται. 25*
Ἰουνίου. καὶ. λήγει. α'. . . 10/ἡμέραν. Ἀύγουστον. Πάλαιότερον
ὅλον. ἐκεδὲν τὸν Αὐγουστον καὶ μέγ. μέγα. Σεπτεμβρίου
 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Πετράλωνο. . . ἔστρωμένον*

με. Πλάκες. ποὺ. να'. ἐξασφαλίσουν. ὁμαλότητα. . . ἔπε

ἐπὶ. . . ἐκαστὴν. καὶ. ὅσοι. . . μίαν. τοῖον. . . ἔπε. μέγ. εὐλογ.

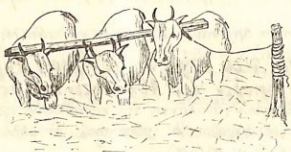
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *Ἐκεκε. . . καθαρισμός. . . ἀπὸ. τὰ. χόρτα.*
καὶ. . . ἐκαστὴν. . . . .

9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασίᾳ τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁ.χ. . . . .*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ὀρβηλα . ἄρην . πλαγίως . (Προξῶς) . ὁξυζή . τοῦ ἀλωνίου .
ἑνα κατωμένα . καὶ . εὐορπιόμενοι . οἱ δαίχες . . . . .

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

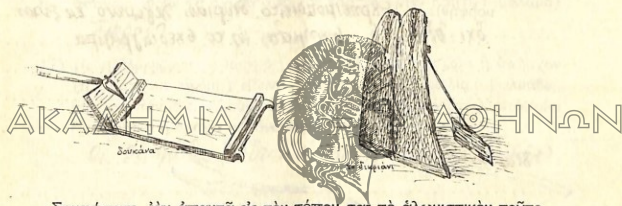
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων ἐκλούμενος στηχερὸς,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἀκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. . . . .

οἱ βόες . προδένονται . ἐν τῷ ἐξύλινῳ . με' ἐκτολέχοινο .
καὶ . ἡλυνίοντο . οἱ εἰσάχες . διὰ . τῆς . καταπατήσεως .
ὕψος . αὐτῶν . περιφερομένων ζῶων . ἐν δαίχμο . κυτὰ . βοδίων .
ἐξ ἐξέχου . παιμαρία . . . . .

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
άλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον με' τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὅποισι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Ἄνεγται ἐξ ὧν ἔκδηλ. ἡ δόξ. βελτιώσονται. καὶ ἐκκηματίζοντες. θηπιέες περιβάλλοντες. τὸν θαλάσσιον. τῶν. ἡμετέων. Ἄν. δὲν ἀρνεῖ. τὸ βελτιώσονται. προβάθεται. καὶ. ἔσονται. τεμάχιον. ἐκκινῶν. Ὁ ἀλωνισμὸς οὕτω ἐρίνετο. παλαιότερον. ὅτι. τῶρα. ....*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοιπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαετᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; *Δεν. ἐχρησιμοποίηθη. οὐδέποτε.*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἄρχιζεν ἐν 8^ῃ πρωινήν καὶ διαιστέτο ἐν
4^ῃ απογευματινῇ ὥρᾳ.....

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...
ἔχει ὀδοντωτὸ ἐκκείμενον ὡς τὸ ἐκείναιον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

διυριάνι

δουκράν' ἢ διχάλι

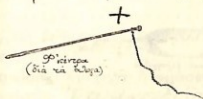
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;... *Ναι*.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....
Καμουζοῖκι ὡς τὸ ἐθνησιόμενον ἐκκείμενον (+) ἀλλήλων
τι).....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *Λεχόζακ... Γ.ν. ρι. σ. μι. α.*

Ἰά. θυρίεματα. Ἐξηρατώνε. ἐκ. καὶ. καιρικῶν. ἐκ. ἐνημῶν. καὶ. τῶν. εἰδους. δημοτικῶν. μέσος. ὅρος. 2. θυρίεματα. ἡμερησίως

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Σωρός

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰς τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωγιάντες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν

οἱ βαλμάδες. (Αὐτοὶ οἱ ὅποιοι διέθεζον τοὶ ζῶα).

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐχέτο. κοπάνισμα. ἐκτός. τοῦ. ἀλωνίου. μετὰ. ἐκ. διαιρίαν. ἢ. ἐκ. ὀρθωτήρα. ἐκ. κοπάνισμα. ἐκ. ὀρθωτήρα. ἐκ. ἀλμα. διὰ. ἀλμα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πώς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἐλέγετο. κόπανος. εἶχε. σχῆμα. κυλινδρικό. μήκος. 1,20. διάμετρον. 3. πόντους.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). Ἐγένετο παντοῦ ἐν τῷ...
Ἐλληνίῳ καὶ δι' ἑαυτὸν εἶδη...

κόπανος ἐντοφισθῆς

ξύλο καμυδιστὸν διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ εὐρεῖο δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Ὑπο τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καὶ συγγε-
νῶν... Δὲν ἐγένετο ὑπὸ ἄλλων προσώπων. Δὲν ἐν τῇ
...χρον. καὶ μετὰ τὴν παροχρυσίαν διότι ἡ γεωργία εἶναι
δευτερεύουσα. Ἀναλόγηται ἡ ἔργον περιωρισμένην ἐνταῖθα
ἐκτείνῃ μετὰ τὴν παραγωγήν ἢ κίνιστον 2 καὶ 3 φασγ.
21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

το εἰς τὸ ἀλγυνί. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἀλγυνίου (επιφανείας)
Γαυρίκιμαλα (εὐρώβει). (Δ' ἐν). ἡμερησίῳ? ἀπέθηκε. εὐρὺν
ἐπὶ τὸν χωρισμὸν τοῦ καρπῶν, ὅχι ἐπὶ ἀχυροποιήσῃ

- 22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Ἐτραγουδοῦντο. τοῖμα. Δημῶδη. σὺδερμῶν. ἐκέβη. ἔχοντα. με' το' κοπά- νισμα. ἢ. το' ρυθμῶν. ἐργασίας.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλυσιατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπισημειώθη (πρόσωπον, συντεταγμένος κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *ἦτορ πρ. 1955. ἔρχοντο μηχανοὶ μετὰ προσωπικοῦ 5 καὶ πέντε καὶ μετὰ μεταφορῶν ἡλ. δίδωμι μετὰ τριῶν ὅπως ἀναβατορὶν σκελετοῦ γυνιστὶς εἰσάγειν εἰς ἀναβατορὶν β. Δ. Λιχίσια ἐπὶ δρόμους εἰσάγειν εἰς ἐξόλες.*

1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνασιμένοι στάχυες, στοιχασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....
Λέγονται βυρὸν σωρεύεται μετὰ δικριάνι.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο.....

Ο Διυρός είχε εκήμα βροχοναύα. Στην κορυφή έστασε
τέτοιο βλαυροχάρτο μου έδρασε την ελπίδα και τον χρόνου και
κατα μηρεκία η. Διοτός. Το έσυν' και καθ' έτι επι...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....)

Me 20 Simple

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποιος λιχνᾷ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἄνδρ. εἰ. ἡ. γυναῖκα. εἰδ. ὑπὸρχε. εἰδ. ἀν. λιχνιστῆς...

- 4) Πώς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλο, κόμπια). Πώς αποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ; ..
 ..Κόμπαι - Με' τό δρυμέυι Συνηθίζεται δευτερο φλῶ
νίσμα ὅταν εἶναι βρεχμέυια τὰ δερμάτια .....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *Γίνεται. λαβὴ δρυμῶν. κάρποι... καρδιεμαί*
ἢ ἀνέμισμα... τὸ δυντερον. ἐντο. πέρεται. δριεμα...

- 6) Ἄφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.)·.....
Μέ... τὸ δρυμόνι...

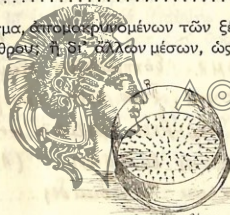
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

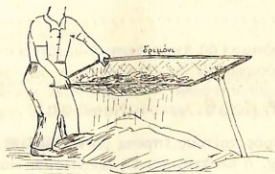
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο πλῆθος δερμάτινο

κόβρος ἢ ἀριλόγος

δριμόνι

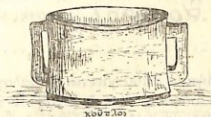
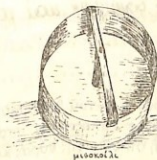
νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

.....

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

- .....
- .....
- .....
- .....

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *ΗΡΧΕΤΟ. Εἶς..
ἀγῶνι. ἐν ἐπαυρνε. ἐν δαμάρι. (κοινὸν). *Η. μετρησις
ἐγένετο. μετ. τὸ. ὑπό. (ἐν δαμάρι, χυμαίνονταίμα)

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος-εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

Ναί

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

Ναί

γ) τὸ γυφτιάτικο,

Ναί

δ) τὸ ἁλώνιατικο κλπ.

Ναί (οἱ βαλκάνες)

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ... τὸ κίλο (χυμαίνονταίμα) .. καὶ ..

ἢ γνωστὴ ὀκά .....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) . Ἀποθηκεύονταν . ἐντὸς . ἐν . οἰκίας . καὶ .

μέγα . ἐν . καβόνικ .....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Στὸ ἀκριῶ (ἀχυρῶν). καὶ φορῶν
 ἐβαλαν ἐὰν ἐπάκουον διὰ νὰ χωρέσῃ περιεσ-
 τερα.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;....

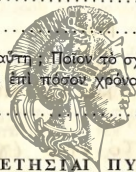
Ἡ διαλογὴ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα καὶ μετὰ
 τὸ θερισμὸν.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;..

οὐχί.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δὲν λαμβάνει χώραν ἀναμμα φωτιάς.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... ..

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ... ..

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; ... ..

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ; —

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα ... ..

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Τὴς Ἀποκριῆς. βαῖον. γυμνάσιον. ἀγ. φωταῖς. σὺν. ἐν.
διὰ. καθ. μέση. ὁμογενείας. ἑάν. εὐαίση. ἀκάρην.
στ. ἑχθρὰ. ἑάν. ἰδρὸς. εἶνα. ἑ. π. δ. ἑρ.

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ